

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm LV. In Genesi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

d. 56. Verum iure nouo extrauag. execrabili-
lis Ioan. xxii. qui ita deliquit retinendo plu-
ra beneficia curata, aut plures personatus,
ipso iure utroq; priuatus, atque ad ordines,
& aliud quodcunque ecclesiasticum benefi-
cium inhabilis existit, in §. porro, cit. ex-
trauag.

CAPITVLVM LV.

In Genesi.

PARAPHRASIS.

Pontifex Gregorius IX. electionem G. in
Episcopum irritam esse decernit, quia
plures in ea defectus reperiuntur. Nam
primo, suffragia non habuit partis mai-
oris Capituli, sed tantum, comparatione
partium minorum; (qua de re dictum in
c. constitutis 49. hoc tit.) Secundo, post
scrutinium publicatum collatio facta non
est, zelum zelum, meriti ad meritum;
imò nec numeri ad numerum; cum dif-
ficilium non fuerit, utrum duo Canonici
G. & H. ad electionem admittendi essent,
an verò excludi possent; quorum tamen
prior (qui non nisi cum protestatione ad-
missus fuit) in possessione canonicatus
fuit: alter verò absens fuit, & in tali loco,
è quo vocari debebat; eum secundum
consuetudinem ecclesiarum Gallicarum
absentes è toto regno vocentur. Tertiò,
post publicatum scrutinium secuta non
fuit electio communis, sed singulorum e-
ligentium: Ex quo alterutrum absurdo-
rum sequitur, vel quòd publicatio scruti-
nii comparatione eorum, qui in G. con-
senserant, inaniter repetita fuerit; vel
quòd tot electiones, videl. singulares ef-
sent, quot eligentes. Sicuti autem ex plu-
ribus singularibus enunciationibus non
fit vna vniuersalis, nisi per signum vni-
uersale coniungantur, ita ex pluribus sin-
gularibus consensibus non fit vna com-
munis electio, supple, nisi copulentur se-
cundum formam traditam in c. quia pro-
pter,

SUMMARIUM.

1. *Is, de quo certum est, quòd sit in possessione canonicatus, iurisq; capitularis, admitti debet cum alijs ad electionem.*
2. *Si dubium sit inter duos, vter illorum sit in possessione, vterq; admitti potest cum protestatione, vt eius suffragium valeat, qui interesse & suffragium dare poterat & debebat.*
3. *In electione canonica ecclesiastici pralati (non autem in electionibus ad alios personatus, vel beneficia) non sufficiunt consensus singulares, seu singulorum capitularium, sed subsequi debet communis electio modo collectiuo enunciatà: Ego nomine meo & omnium consentientium eligo, &c.*

NOTANDVM I. Si constet, siue certum sit, aliquem esse in possessione canonicatus, ipsiusque iuris Capitularis, cum alijs ad electionem admitti debet, absque protestatione. Ita sumitur ex hoc c. §. Nec præmissi duo, & explicauit supra in c. Cumana 50. not. 5. in quæst. dicto 5. Ratio autem est: Quia potestas eligendi sequitur possessionem bonæ fidei, cit. c. Cumana, & c. 3. de causa possels. & propriet. Sensus est, quòd electio, seu potius suffragium eius ad electionem faciendam valere & computari debet, qui in possessione cum bona fide (quæ quidem præsumitur, donec contrarium appareat) existit; tametsi re ipsa ius ei non suffragetur, prout Gl. hic annotauit ver. possessione, vel quasi. Porro indubitam possessionem Canonicatus, ipsiusque iuris Capitularis Pontifex ex actibus collegit; quia G. habebat stallum, siue locum suum in choro, locum quoque in Capitulo, legebat, & cantabat vt Canonicus, ad electiones, quæ occurrerunt, ad dignitates & personatus, tanquam Canonicus vocatus fuerat.

Corollarium. Si duo veniant, qui electioni interesse volunt; quorum vnus asserit se esse in possessione Canonicatus, & iuris Capitularis; alter verò contendit canonicatum,

Bbb 2 & ius

Massana.

PARAPHRASIS.

Prohibet Gregor. IX. Pontifex, ne laici vn̄ cum Canonicis Episcopum eligere præsumant, Sin id factum fuerit, electionem irritam esse decernit; non obstante contraria consuetudine, quæ dici debet potius corruptela.

SUMMARIUM.

1. Non valet electio Prælati ecclesiasticæ facta per laicos & Canonicos.
2. Per laicos intelliguntur seculares, non laici religiosi, seu Conuersi, qui per consuetudinem immemorialis temporis facultatem eligendi acquirere possunt.
3. Nulla vn̄quam consuetudine ius eligendi ecclesiasticum Prælatum acquirere possunt persona laicæ, & seculares.

NOTANDVM I. Irrita est electio, si laici vn̄ cum clericis ad Prælati ecclesiastici electionem concurrant. Ita hic, & communiter c. quisquis 43. hoc tit. Pro declaratione quædam animaduertenda: Primum. Materiam huius prohibitionis, ac pœnalis constitutionis esse, ne laici vn̄ cum clericis concurrant ad eligendum; secus, si inter sint electioni, ob aliquam vtilitatem, v. g. vturbationes impediuntur, prout ex Composit. hic Abb. n. 13. Abb. antiquus, Baldus, Anton. & alij annotarunt. Ordinariè tamen non est permittendum laicis, vt electioni ecclesiasticæ intersint, prout docui in c. sacrosancta § 1. hoc tit. Imò si se ita immisceant, vsurpata aliqua auctoritate, vt clericorum libertatem aliquo modo impediunt, irrita erit electio, non ex vi huius can. sed c. quisquis 43. hoc tit. Alterum. Constitutio ista non est ex natura rei, sed in pœnam introducta. Nam alioquin, spectatâ naturâ ecclesiasticæ electionis, reiectis laicorum, tanquam incapacium, suffragijs, vim obtinerent suffragia clericorum, iuxta

& ius Capitulare sibi deberi; in hoc casu, si de possessione illius non dubitetur, admitteendus is est ad electionem, aliosque capitulares actus, & alteri præferendus, secundum doctrinam Innoc. in cit. c. Cumana n. 4. Abb. ibid. n. 11. Quia, vt paulò antè dixi, potestas eligendi sequitur possessionem bonæ fidei, Idemque pari ratione dicendum de iure præsentandi, c. consultationibus 25. de iure patr. Etenim si ex cluso eo, qui in possessione est, alter, qui ius & titulum allegat, admittitur, tum possessor, absque publica Iudicis auctoritate, è possessione sua pelleretur; quod ne dum quidem concessum est, si appareat malæ fidei possessorem esse, c. ex literis 25. de restit. spoliatorum. Cæterum, si dubium sit, num ille sit in possessione, aut quasi possessione, quam ait se habere, tunc in casu isto vterque admitti possit, cum protestatione, vt eius suffragium valeat, qui interesse, & suffragium dare poterat ac debebat.

NOTANDVM II. Ad electionem canonicam Prælati non sufficiunt consensus singulares, seu singulorum Capitularium; sed subsequi debet communis electio modo collectiuo enunciata; *Ego nomine meo, & omnium consensu eligo, &c.* Ita hic, & in c. quia propter 42. hoc tit. in c. sicut 21. eod. in 6. Ratio est: Quia ita visum fuit sacrorum canonum conditoribus, vt Prælati electio sicuti non fit à personis particularibus, sed à congregatione siue collegio, ita etiam verbis explicaretur. Verùm id duntaxat locum habet in ecclesiasticis electionibus Prælatorum, in quibus necessariò obseruari debet forma præscripta in cit. c. quia propter; non autem in Capitularibus electionibus ad alios personatus, vel beneficia, in quibus sufficit, si consensus à singulis secundum maiorem præsentis Capituli partem explicentur, cum neque naturali iure, aut consideratâ naturâ electionis secundum se, plus requiratur. Et hæc est doctrina Gl. à pluribus recepta in cit. c. sicut, ver. formam.

Cætera, quæ in hoc c. continentur, alibi, allegato hoc ipso c. declarauim, præsertim in cit. c. quia propter, & cit. c. Cumana.